

Република Северна Македонија
Министерство за култура и туризам

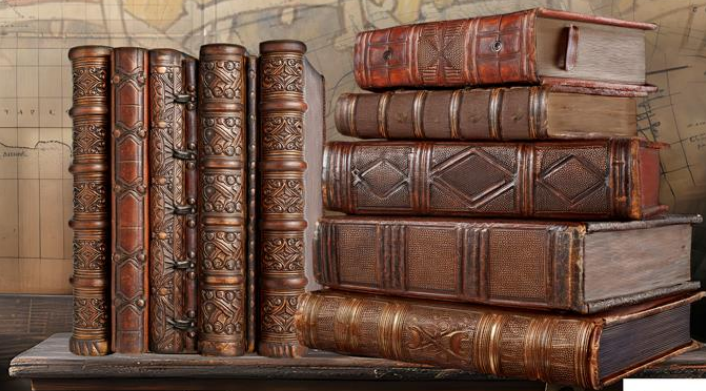
Republic of North Macedonia
Ministry of Culture and Tourism

Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ - Скопје
National and University Library "St. Clement of Ohrid" - Skopje

Прва меѓународна конференција за културно наследство
**First International Conference
on Cultural Heritage**

ИНОВАЦИИ, ОДРЖЛИВОСТ И ПРАВНИ РАМКИ ЗА ЗАШТИТА
INNOVATION, SUSTAINABILITY, AND LEGAL FRAMEWORKS
FOR PRESERVATION AND ENGAGEMENT

А Г Е Н Д А
AGENDA

29-30 **SEP.**
СЕПТЕМВРИ
2025

DoubleTree by Hilton
Skopje, N. Macedonia
Скопје, Северна Македонија

29th of September / 29 септември

09.00 – 09.30 Registration of the participants / Пријавување на учесниците

10.00 – 10.15 Opening remarks / Поздравни обраќања

10.00 – 10.05 Jovica Nikchevski, Director, National Institution – National and University Library “St. Clement of Ohrid” – Skopje

Јовица Никчевски, директор на Националната установа – Национална и универзитетска библиотека „Св.Климент Охридски“ – Скопје

10.05 – 10.10 Zoran Ljutkov, Minister of Culture and Tourism of the Republic of North Macedonia

Зоран Љутков, министер за култура и туризам на РС Македонија

10.10 – 10.15 Vesela Chestoeva, Director of the Directorate for Protection of Cultural Heritage

Весела Честоева, директорка на Управата за заштита на културното наследство

10.20 – 10.45 Short break and poster presentations / Кратка пауза и постерски презентации

FIRST SESSION / Theoretical and Practical Perspectives of Cultural Heritage – Law, Education and Policy

ПРВА СЕСИЈА / Теоретски и практични перспективи за културното наследство – правни рамки, образование и политики

Moderator: Maja Micevska Rizova / Претседавач: Маја Мицевска Ризова

Keynote Speaker: Angela Dellebeke, MA Secretary General of Blue Shield Netherlands

Воведно обраќање: м-р Ангела Делебеке, генерална секретарка на „Син штит“ Холандија

10.45 – 11.05 Protect What Binds Us: an Insight in the Resilient Heritage Action Day – Angela Dellebeke, MA, Secretary General of Blue Shield Netherlands

Заштити го она што нè поврзува: увид во Акцискиот ден „Зачувано културно наследство“ – м-р Ангела Делебеке, генерална секретарка на „син штит“ Холандија

11.10 – 11.20 Cultural Heritage Protection Fund – a Case Study in People-Centred Approaches – Stephanie Grant, Director, Cultural Protection Fund, British Council

Фонд за заштита на културното наследство – студија на случај за пристапи насочени кон луѓето – Стефани Грант, директорка на Фондот за заштита на културното наследство, Британски совет

11.25 – 11.35 The Role of Libraries in Raising Awareness of Cultural Heritage in the Opinion of Their Employees – Jędrzej Leśniewski, PhD, Director of the Library of Wrocław University of Science and Technology, Member of IFLA Advisory Committee on Cultural Heritage, Prof. Adriana Merta – Staszczak, PhD, DSc, Faculty of Management, Wrocław University of Science and Technology

Улогата на библиотеките во подигањето на свеста за културното наследство според мислењето на нивните вработени – д-р Јенджеј Лешњевски, директор на Библиотеката при Универзитетот за наука и технологија во Вроцлав, член на Советодавниот комитет за културно наследство при ИФЛА и вонр. проф. д-р Адријана Мерта-Сташчак, научен соработник, Факултет за менаџмент, Универзитет за наука и технологија во Вроцлав

11.40 – 11.50 Library Associations as Representatives of Ethical, Legal and Educational Policies for the Protection of Cultural Heritage – Jana Mihajlovska, PhD, Senior Librarian, President of the Library Association of North Macedonia

Библиотечните здруженија како претставници на етички, правни и едукативни политики за заштита на културното наследство – д-р Јана Михајловска, виш библиотекар, претседателка на Библиотекарското здружение на РС Македонија

11.55 – 12.05 The Dual Processes of Digitizing Traditional Music: Historical Recordings, Contemporary Performances, and Ethical Implications – Prof. Mladen Marković, PhD, Faculty of Music Art, Belgrade, Branka Kostić – Marković, PhD Candidate, Institute of Macedonian Literature, “Ss. Cyril and Methodius” University – Skopje

Дуализмот во дигитализацијата на традиционалната музика: историски записи, современи изведби и етички импликации – проф. д-р. Младен Марковиќ, Факултет за музичка уметност, Белград, м-р Бранка Костиќ Марковиќ, докторанд, Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Скопје

12.10 – 12.20 Sustainability of Cultural Heritage: Long-Term Strategies for the Protection of Written Archival Material – Elisaveta Markovikj, State Arhives of the Republic of N. Macedonia

Одржливост на културното наследство: долгорочни стратегии за заштита на пишани архивски материјали – м-р Елисавета Марковиќ, Државен архив на Република Северна Македонија

12.20 – 12.40 COFFEE BREAK / ПАУЗА ЗА КАФЕ

12.40 – 12.50 Integrated Safeguarding of Intangible Cultural Heritage: Community and Sustainability in the Macedonian Context – Velika Stojkova Serafimovska, PhD, Institute for Folklore “Marko Cepenkov”, “Ss. Cyril and Methodius” University – Skopje

Интегрирана заштита на нематеријалното културно наследство: инклузивност и одржливост во македонски контекст – д-р Велика Стојкова Серафимовска, Институт за фолклор „Марко Цепенков“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје

12.55 – 13.05 Development of Professional Competencies and Strengthening a Sustainable, Interdisciplinary and Ethical Approach to Conservation – Ass. Prof. Marija Sotirovska Bogdanovska, MFA, Faculty of Fine Arts, “Ss. Cyril and Methodius” University in Skopje

Развој на стручно надградување и зајакнување на одржлив, интердисциплинарен и етички пристап кон конзервацијата – доцент м-р Марија Сотировска Богдановска, Факултет за ликовни уметности при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

13.10 – 13.20 Swedish Digital Cultural Heritage; Strategic Restructuring and Innovation – Henrik Summanen, Swedish National Heritage Board

Шведското дигитално културно наследство: стратедиска реорганизација и иновација – Хенрик Суманен, Шведски одбор за национално културно наследство

13.25 – 13.35 The Role of Blue Shield North Macedonia in Protecting the Cultural Heritage at Risk – Olivera Djartovska Tachevska, President of Blue Shield North Macedonia

Улогата на Синиот штит Северна Македонија во заштитата на културното наследство во ризик – Оливера Џартовска Тачевска, претседателка на „Син штит“ Северна Македонија

13.40 – 13.50 Advantages and Disadvantages of the Process of Protecting the Cultural Heritage: Conservation and Restoration for Further Continuity in Maintenance – Valentina Ilijevska, MA, Conservator and Restorer, NU Museum Kumanovo

Предности и недостатоци на процесот на заштита на културното наследство: конзервација и реставрација за понатамошен континуитет во одржувањето – м-р Валентина Илијевска, конзерватор и реставратор, НУ Музеј Куманово

Questions and discussions / Прашања и дискусии

14.00 – 15.00 LUNCH BREAK / ПАУЗА ЗА РУЧЕК

SECOND SESSION / Preserving the Past: National Libraries and Their Mission in Cultural Heritage Protection

ВТОРА СЕСИЈА / Чување на минатото: Националните библиотеки и нивната мисија во заштитата на културното наследство

Moderator: Jana Mihajlovska, PhD / Претседавач: д-р Јана Михајловска

Keynote speaker: Zorica Jakovleska Spirovska, Msc, Conservator Adviser, NI-NUL “St. Clement of Ohrid” – Skopje, Republic of North Macedonia Воведно обраќање: м-р Зорица Јаковлеска Спировска, конзерватор советник, НУ-НУБ „Св.Климент Охридски“ – Скопје, РС Македонија

15.00 – 15.20 The Key Role of the National Library in the Overall System for the Protection of Cultural Heritage – Zorica Jakovleska Spirovska, MsC, Conservator Adviser, National and University Library St. Clement of Ohrid – Skopje

Клучната улога на Националната библиотека во целокупниот систем за заштита на културното наследство – м-р Зорица Јаковлеска Спировска, конзерватор советник, НУ-НУБ „Св.Климент Охридски“ – Скопје

15.25 – 15.35 Higher Education for Conservation in Latvia: The Role of the Collection Preservation Centre of the National Library of Latvia – Māris Jēkabsons, Restorer, National Library of Latvia

Високото образование за конзервација во Латвија: улогата на Центарот за зачувување збирки при Националната библиотека на Латвија – Марис Џекабсонс, конзерватор, Национална библиотека на Латвија

15.40 – 15.50 AI Tools in Support of the Preservation, Safeguarding, and Dissemination of Bulgaria’s Cultural and Book Heritage Held in the Collections of the National Library “Ss. Cyril and Methodius” – Maria Stefanova, National Library of Bulgaria

Алатки за вештачка интелигенција во поддршка на зачувувањето, заштитата и промоцијата на културното и книжевното наследство на Бугарија, сместено во збирките на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методиј“ – Марија Стефанова, Национална библиотека на Бугарија

15.55 – 16.05 Living Heritage: Rami Library as Model of Sustainable Transformation and Urban Commons – Betül Kiminsu, MSc, Deputy Director General for Libraries and Publications, Ministry of Culture and Tourism, Republic of Türkiye

Живо културно наследство: Библиотеката Рами како модел на одржлива трансформација и урбани заеднички добра – м-р Бетул Киминсу, заменик-генерален директор за библиотеки и издаваштво, Министерство за култура и туризам, Р. Турција

16.10 – 16.20 The National and University Library of Bosnia and Herzegovina is Still Standing Against All Odds – Aiša Telalović, MA, National Library of Bosnia and Herzegovina

Националната и универзитетска библиотека на Босна и Херцеговина: предизвици и придобивки – м-р Аиша Телаловиќ, Национална библиотека на Босна и Херцеговина

16.25 – 16.35 Documenting Memory and Preserving Heritage: The National Library of Kosovo's Oral History Initiatives – Gresë Maliqi, Acting Head of the Acquisition Division, Fitore Misini, National Library of Kosovo

Документирање на сеќавањето и зачувување на наследството: Иницијативите за усна историја на Националната библиотека на Косово – Гресе Малиќи, в.д. раководител на Одделението за набавка, Фиторе Мисини, Национална библиотека на Косово

Questions and discussions / Прашања и дискусии

19.30 – 20.00 Opening of the Exhibition “Across the Ages: From Letters to Manuscripts and Early Print Heritage”

Отворање на изложбата „Низ вековите: „Од слово до ракописно и старопечатено наследство“

20.00 COCTAIL / КОКТЕЛ

30th of September / 30 септември

THIRD SESSION / Collection Care in Libraries

ТРЕТА СЕСИЈА / Непосредна и превентивна заштита на библиотечните фондови.

Moderator: Jana Mihajlovska, PhD / Претседавач: д-р Јана Михајловска

Keynote speaker: Jasna Malešič, PhD, National and University Library of Slovenia /
Воведен говорник: д-р Јасна Малешич, Национална и универзитетска
библиотека на Словенија

10.00 – 10.20 Heritage Science for the Preservation of the National and University Library of Slovenia's Collections – Jasna Malešič, PhD, Heritage Science Researcher, National and University Library of Slovenia

Научен пристап кон заштита на колекциите на Националната и универзитетска библиотека на Словенија – д-р Јасна Малешич, истражувач во областа на науката за културно наследство, Национална и универзитетска библиотека на Словенија

10.25 – 10.35 Greek Manuscripts in Poland – Difficulties and Challenges – Katarzyna Kołakowska, PhD, Assistant Professor, Faculty of Classical Studies, John Paul II Catholic University of Lublin

Грчки ракописи во Полска – тешкотии и предизвици – д-р Катажина Колаковска, доцент, Факултет за класични студии, при Католичкиот универзитет „Јован Павле II“ во Лублин

10.40 – 10.50 Echoes of a National Voice: The Musical Legacy of Stefan Gajdov in the Context of Cultural Heritage Preservation – Eleni Novakovska, Msc, Library Adviser, National and University Library St. Clement of Ohrid – Skopje

Одглас на националниот глас: музичкото наследство на Стефан Гајдов во контекст на зачувување на културното наследство – м-р Елени Новаковска, библиотекар советник, Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Скопје

10.55 – 11.05 Fungal Problems in Historical Buildings in North Macedonia: Biodeterioration and Ecological and Environmental Factors, Liljana Kovachovska, PhD, Conservator Adviser, National Institution Museum of N. Macedonia

Габични проблеми во историските објекти во Северна Македонија: биодеградација, еколошки фактори и фактори на животната средина – д-р Лилјана Ковачовска, конзерватор советник, Национална установа Музеј на Северна Македонија

11.10 – 11.20 A Glimpse into the Oriental Collection of the National and University Library “St. Clement of Ohrid” – Skopje, Marijana Kavčić, MA, Senior Librarian, National and University Library “St. Clement of Ohrid” – Skopje

Поглед кон ориенталната збирка на Националната и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Скопје, м-р Маријана Кавчиќ, виш библиотекар, Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Скопје

11.25 – 11.35 Scientific Research in Support of Conservation: Material Characterisation of Macedonian Cultural Heritage – Lidija Robeva Čukovska, PhD, Svetlana Mamuchevska Miljkovic, NI National Conservation Center Skopje, Republic of N. Macedonia

Научно истражување во поддршка на конзервацијата: карактеризација на материјалите од македонското културно наследство – д-р Лидија Робева Чуковска, Светлана Мамучевска Миљковиќ, НУ Национален конзерваторски центар Скопје, Република Северна Македонија

11.40 – 11.50 Breaking the Mould: Ireland’s Replicas of Heritage Objects from the Historic to the Digital, Michael Ann Bevivino, MA, Research Assistant at The Discovery Programme Centre for Archaeology and Innovation Ireland

Разбивање на калапот: ирските реплики на предмети од културното наследство од историјата до дигиталната ера – м-р Мајкл Ан Бевивино, истражувач-асистент во Програмата за откривање, Центар за археологија и иновации на Ирска

11.55 – 12.05 Innovative Conservation Materials: Reusing Industrial Waste in Cultural Heritage Applications – Biljana Angjusheva, PhD, Vojo Jovanov, PhD, Faculty of Technology and Metallurgy, “Ss. Cyril and Methodius” University – Skopje

Иновативни конзерваторски материјали: повторна употреба на индустриски отпад во примената за културното наследство – проф. д-р Билјана Анѓушева, проф. д-р Војо Јованов, Технолошко-металуршки факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје

Questions and discussions / Прашања и дискусии

12.15 – 12.30 COFFEE BREAK / ПАУЗА ЗА КАФЕ

FOURTH SESSION / Innovative Approaches, Case Studies

ЧЕТВРТА СЕСИЈА / Иновативни пристапи, студии на случај

Moderator: Maja Micevska Rizova / Претседавач: Маја Мицевска Ризова
Key speaker: Manlio Miceli, PhD, Head of the IT Center, Vatican Library / Воведен говорник: д-р Манлио Мичели, раководител на Дигиталниот центар во Ватиканската библиотека

12.30 – 12.50 IT Transformation in Vatican Apostolic Library: Digitization Project "Being Driven into the Future to Save the Past, Being Sustainable" – Manlio Miceli, PhD, Head of the IT Center, Vatican Library

Дигитална трансформација во Ватиканската апостолска библиотека: проект за дигитализација „Водени кон иднината за да го зачуваме минатото, да бидеме одржливи“ – д-р Манлио Мичели, раководител на Дигиталниот центар во Ватиканската библиотека

12.55 – 13.05 The Project “Italian Digital Library in North Macedonia”: Aims, Outcomes, Perspectives – Ruska Ivanovska Naskova, PhD, Faculty of Philology, UKIM, Skopje

Проектот „Италијанска дигитална библиотека во Северна Македонија“: цели, резултати, перспективи – проф. д-р Руска Ивановска Наскова, Филолошки факултет, УКИМ, Скопје

13.10 – 13.20 Approaching Invisibility in the Memorialization of Holocaust Traumas – Jasmine Quinn Rice, PhD, Doctoral Student, a.r.t.e.s. Graduate School of the Humanities, Cologne University

Приближување кон невидливоста во меморијализацијата на трауматските пејзажи од Холокаустот – д-р Џасмин Квин Рајс, докторанд-стипендист, Школа за хуманистички науки при Универзитетот во Келн, Германија

13.25 – 13.35 Developing Visual Communication Skills in Young People for the Promotion of Cultural Heritage Values – Prof. Ladislav Cvetkovski, PhD, Faculty of Fine Arts, “Ss. Cyril and Methodius” University – Skopje, Associate Prof. Jelena Djokikj, PhD, Faculty of Mechanical Engineering, “Ss. Cyril and Methodius” University – Skopje

Развивање визуелни комуникациски вештини кај младите за промоција на вредностите на културното наследство – проф. д-р Ладислав Цветковски, Факултет за ликовни уметности, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, вонр. проф. д-р Јелена Ѓокиќ, Машински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје

13.40 – 13.50 Knowledge Graphs for Cultural AI – Victor de Boer, Associate Professor (UHD), Vrije Universiteit Amsterdam (VU), Co-Director of the Cultural AI Lab

Графикони на знаење (визуелна анализа) за културна вештачка интелигенција – Виктор де Бур, вонреден професор на Слободниот универзитет во Амстердам (VU), кодиректор на Лабораторијата за културна вештачка интелигенција

13.55 – 14.05 Management of Cultural Heritage and Cultural Innovations: Contribution to the SDGs – Brankica Todorović, PhD, Faculty of Contemporary Arts, Belgrade

Менаџмент на културното наследство и културните иновации: Придонес кон целите за одржлив развој на ОН – д-р Бранкица Тодоровиќ, Факултет за современи уметности, Белград

Questions and discussions / Прашања и дискусии

Closing Remarks / Завршни зборови

14.30 – 15.30 LUNCH BREAK / ПАУЗА ЗА РУЧЕК

15.30 Cultural Institution Visits – As a closing highlight of the conference, participants will have the opportunity to join an organized tour of selected cultural institutions in Skopje – such as museums, galleries, and heritage sites.

**Please note that the tour is subject to weather conditions*

Посета на културни институции – Како завршен дел од Конференцијата, учесниците ќе имаат можност да бидат дел од организирана тура низ одбрани културни институции во Скопје – како музеи, галерии и локалитети од културното наследство.

**Ве молиме имајте предвид дека турата ќе се одржи во зависност од временските услови.*